

ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ

www.narodnpozoriste.rs

ИЗДАЈЕ НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ

ИНТЕРВЈУ | ДЕЈАН САВИЋ, УПРАВНИК

Ово је водећа установа српске културе

Последњег дана јануара, Влада Републике Србије именовала је за управника Народног позоришта у Београду диригента Дејана Савића, дугогодишњег вршиоца те дужности. Маестру Савићу, који је дипломирао дириговање на Факултету музичке уметности у Београду, а стекао звање магистра дириговања на Академији уметности у Новом Саду, као први у историји ове високошколске установе, ово је други мандат на челу Народног позоришта где је до сада једини музички уметник на тој позицији. Први пут био је управник од 31. марта 2005. до 22. новембра 2007, док је у периоду од 4. октобра 2012, до 31. јануара ове године, обављао функцију в.д. управника.

• Будући да сте на челу Куће, али у в.д. статусу, били скоро четири и по године, овај избор у суштини представља потврду да сте свој посао радили веома добро. Колико сте Ви задовољни резултатима оствареним у том периоду?

Не могу да кажем да нисам задовољан, али чињеница је да увек може боље и више и да увек има простора за унапређивање одређених елемената почевши од репертоара, па до људских ресурса, одржавања зграде, обнове техничког парка, машина... Дакле, кад погледамо уназад, на свим

пољима је много тога урађено, али је, наравно, готово на свима њима могло да буде и боље. Што се тиче репертоара, имамо заиста велика признања са свих страна, и од љубитеља наше уметности и од оних малобројних који нам траже заједничку мерку на сваком месту. Међутим, чак и они признају да је наше позориште постало доминантно и у Србији и у региону. Ту превасходно мислим на драмске представе, пошто оперске и балетске, практично немају много партнера за поређење. Нажалост, и даље је недостатак простора велики проблем и зато увек морам да изразим одређену дозу незадовољства што се три национална ансамбла „гурају“ на две сцене. У таквим околностима не можемо да одиграмо све наслове које бисмо морали, ни оне који би морали да буду више заступљени. Такође, никад нисам нарочито волео када премијере предвиђене за текућу, прелазе у следећу годину, јер то ствара одређени притисак и оптерећује репертоар.

(наставка на стр. 2 и 3)

HYUNDAI
NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

YUGOROSGAZ

ПОЗОРИШНЕ
НОВИНЕ

Вечерње
НОВОСТИ

ПОПУСТ

ПРИ КУПОВИНИ КАРТЕ

20%

КИНЕСКЕ ОПЕРСКЕ ЗВЕЗДЕ

Ворен Мок, један од три најистакнутија кинеска тенора и сопран Бинг Ванг коју је кинеска Национална телевизија сврстала у десет најбољих вокала Кине, представиће се премијерно београдској публици 1. марта, у Бизеовој опери „Кармен“, као Дон Хозе и Микаела. Насловну улогу тумачи Јадранка Јовановић, а Ескамиља – Александар Стаматовић. Три

дана касније, млада кинеска оперска звезда представиће се београдској публици као Мими у јубиларном 50. извођењу Пучинијевих „Бо-ема“. Родолфа пева Душан Плазинић, у осталим улогама наступају Владимир Андрић (Марсел), Љубодраг Беговић (Шонар), Вук Матић (Ко-

лин), Иванка Раковић Крстоношић (Мизета), Михајло Шљивић (Беноа и Алсиндор). Солистима, Хором и Оркестром Опере и балетским ансамблом у обе представе диригује Дејан Савић. Иначе, за Мока критичари кажу да „највише ноте постиже и одржава попут Паваротија“, а његов репертоар чини више од 60 улога великог репертоара. Он је и уметнички директор Опере у Хонгконгу и два кинеска Велика театра – „Фуциан“ и „Жуаи Хуафа“. Бин Ванг је прва Кинескиња која је завршила мастер на Конзерваторијуму „Бузепе Верди“ у Милану, што јој је отворило врата бројних оперских кућа и концертних дворана Европе и света. Када се као прва оперска певачица појавила у популарној ТВ емисији „Икс фактор“ у Милану 2014, снимак њеног наступа на Јутјубу имао је више од 2 милиона прегледа.

Д. К. С.

ВУКОВА НАГРАДА ЂОРЂУ ПАВЛОВИЋУ

Ђорђе Павловић, диригент Народног позоришта у Београду, један је од добитника Вукове награде за 2016. Престижно признање које додељује Културно просветна заједница Србије појединцима и установама за нарочите резултате остварене у стваралачком раду на ширењу културе, образовања и науке, уручено је добитницима 8. фебруара у згради Председништва Републике Србије. Жири у саставу Момчило Антоновић, Светислав Божић, Милован Витезовић, Жарко Димић, Бора Дугић, Рада Ђуричин, Драган Мравић, Селимир Радуловић и Љубивоје Ршумовић, одлуку је донео једногласно, а међу добитницима су и сарадник Народног позоришта, композитор Мирољуб Аранђеловић Расински, некадашњи члан ове куће, драмски писац Миладин Шеварлић, драмска уметница Љиљана Стјепановић и други.

Р. П. Н.

НАШИ УМЕТНИЦИ У БУГАРСКОЈ

Маестро Дејан Савић и баритон Александар Стаматовић одазвали су се недавно на изненадни позив Државне опере у Русеу, Бугарска, и са великим успехом учествовали у извођењу Вердијеве „Аиде“. Уз наше уметнике, те Хор, Оркестар и Балет ове, једне од најбољих оперских кућа у Бугарској која последњих неколико година осваја признање најбољег музичког театра у земљи, у представи су наступили солисти из целе Бугарске. Стаматовићу је ово било прво гостовање у Русеу, док маестра Савића публика у овом подунавском граду већ познаје као врсног педагога. Публика је наше уметнике испратила овацијама.

Р. П. Н.

НАСТАВАК СА НАСЛОВНЕ СТРАНЕ

Један од проблема са којима се сусрећемо је и законска обавеза која се односи на смањење броја запослених. Дешава се да на појединим радним местима немамо људе, јер су неки отишли у пензију или су напустили позориште, а ми не можемо да примимо нове кадрове због законских прописа. И на крају, долазимо до финансијских средстава. За њих се увек каже да недостају. Ја тврдим да пара, и у култури и свуда, има, него је питање на који начин и како се оне троше и да ли заиста иду у ону сврху и намене које су најпотребније позоришту. Наравно, иако су нам сви биланси, и материјални и уметнички, у плусу, не би било згора да добијемо, а то очекујемо у јубиларној години, мало више средстава на позицијама које се тичу одржавања зграде и унапређивања неких техничких услова за рад.

- Приликом пријављивања на конкурс за управника, поднели сте веома обиман и темељно осмишљен план и програм развоја Куће у наредне четири године. Који ће бити најзначајнији правци развоја у том периоду, односно чему ћете дати приоритет?

Приоритет су увек највиши уметнички ниво и несмањени обим продукције од по две представе дневно. Приоритет ће представљати и међународна сарадња, а пошто смо ми кућа у којој су уметници носиоци делатности, логично је да је репертоар највећи приоритет. У протекле две године одлучили смо се за комаде најзначајнијих светских и српских класика, који и припадају репертоару Народног позоришта, као и за савремена дела, читана и приказана на нови начин. Судећи по броју награда и признања која смо добили, погодили смо у центар мете. Генерални оквир, на који увек подсећам уметничке директоре сва три сектора, односи се на то да овде, као и у Народном музеју, увек морамо да имамо за свакога по нешто: и антику, и романтику, средњи век, ренесансу, модерну, авангарду... и једно велико одељење које се тиче нашег српског, домаћег, стваралаштва. Према томе, то ће бити приоритети и у будућности. Осим тога, веома су важна и питања која се односе на прославу јубиларне 150. сезоне, али и нове сцене која је у последње време, како се ређају ови успеси, поново постала актуелна. Видим да већ има неких реакција на нивоу Града и републике, и мислим да су то добри сигнали да наше семе, као идеја, пада на плодно тле.

- Уочи Нове године, на традиционалном коктелу за представнике медија, између

осталог сте најавили да ће Народном позориште, у оквиру другачије сарадње са Владом Републике Србије и ресорним министарством, „покушати не да смањи број запослених, већ да тај број прилагоди својим реалним потребама“. Шта то, заправо, значи у пракси?

То значи да ми, у овом тренутку, поготову у ансамблима, имамо мањак људи. Нама су некомплетни балетски ансамбл, Оркестар и Хор. То су проблеми који дефинитивно морају да буду решени у наредном периоду, јер су они база сваке иоле озбиљније позоришне Куће. И наша техника, која дневно зна да опслужује и по три представе, има исти проблем. Према томе, налазимо се у подједнако тешкој и незахвалној ситуацији, практич-

Враћање сјајуса „ог националној значаја“, што ће се сигурно догодити, условиће поправљање односа према њим усљановама културе у смислу њиховој положењу у друштву, као и односа грађана и јавности према њима. На неки начин, и код запослених у њим институцијама јојавиће се осећај, свакако друшћачији од садашњег, да раде у културним усљановама које не само својим називом, него и својим делатњем, представљају право национално блага.

но, у свим секторима. Влада је препознала наше проблеме и ми смо већ добили неке упитнике од министарства који се тичу минимално-оптималног, али задовољавајућег броја запослених у Народном позоришту. Он је бар за 10 до 15, ако не и више процената већи него сада. Тај број запослених свакако неће бити као раније, јер смо ми у овом првом таласу рационализације смањили наш правилник о систематизацији за 111 радних места. Исту муку и проблеме имају и наше колеге из Српског народног позоришта у Новом Саду, па ћемо, сходно томе, покушати да се заједнички организујемо и да у једном, како бих рекао, конструктивном разговору и договору са министарствима културе, финансија, рада и запошљавања дођемо до решења које би било задовољавајуће за све стране.

- На истом сусрету с новинарима сте поменули и буџет, оцењујући како се надате „да ћемо проћи на нивоу као и прошле године, можда чак и нешто боље“. Шта се у међувремену променило?

Министарство је прихватило највећи део наших предлога и по-

тражни у односу на буџет и ту смо, као што смо и очекивали, негде на нивоу прошлогодишњег. То значи да ћемо највероватније успети да одржимо продукцију нових представа на оном броју на који смо навикли током претходних година. Али, и ако не успемо... Ми, знате, на обе сцене имамо веома много представа. Опера, на пример, има више од 30 наслова, од који су 25 активни у тој мери да у сваком моменту могу да се играју. То је фантастичан капитал. Слична је ситуација и у Драми и Балету. Ту, наравно, постоје и неке представе којих ћемо, нажалост, морати да се одрекнемо, јер су већ одгледане у тој мери да слабије пролазе код публике. Са друге стране, имамо неке фантастичне наслове попут „Велике драме“, која је феномен своје врсте. Да не говорим о оперским и балетским представама које су већ саме по себи популарне, као „Травијата“ или „Лабудово језеро“. Дакле, мораћемо да се потрудимо да представе такве врсте буду више на репертоару. Будући да тренутно не постоји могућност новог запошљавања, а да бисмо задовољили она два приоритета свих приоритета (највиши уметнички ниво и обим продукције од две представе дневно), морамо да ангажујемо хонорарне сараднике у мери већој него што је то уобичајено, јер се без њих рад ансамбала не може реализовати. На тај начин, обавезни смо да део средстава за премијере пребацимо на трошкове за колеге „хонорарце“, у чему смо до сада успевали да нађемо добар баланс, а верујем да ће тако бити и надаље.

- Изменом Закона о култури, пре годину дана је одузет статус „од националног значаја“ за 60 установа културе, међу којима је и Народном позориште. Били сте један од најжешћих критичара тог предлога који је дошао од стране тадашњег министра културе. Да ли сте размишљали да покренете иницијативу да се та одлука укине?

Да је то једина одлука бившег министра која је штетна за културу Србије, било би лако, али је она, нажалост, само једна у читавом низу његових бесмислица и погрешних потеза. Зна се веома добро да Народном позориште, Народна библиотека и Народни музеј представљају кровне, централне институције српске културе. Што се тиче Народног позоришта, покушају да се у наредном периоду изборим да оно добије назив, не само националне, него централне установе културе у својој области, дакле за позоришну уметност. Сматрам да је то потпуно примерено, јер Народном позориште то заслужује.

фото Дина Јонсен

- **Народно позориште ће ускоро, што сте и поменули током разговора, у оквиру сезоне 2018/19, обележити век и по од оснивања. На који начин планирате прославу тог веома значајног јубилеја?**

То, пре свега, није обичан јубилеј, јер наш национални театар је једно од ретких позоришта које скоро континуирано ради 150 година. То је озбиљна традиција и епоха током чијег трајања су кроз њега прошле све најзначајније и најумније главе Србије и многе из света, као и највећи уметници, и зато овај јубилеј има посебан значај. Осим покретања иницијативе о Енциклопедији Народног позоришта, планирамо да у сарадњи са Радио-телевизијом Србије реализујемо серију од десетак, дванаест епизода о историјату Куће. Када је реч о репертоару, определили смо се да те сезоне у сва три сектора буду премијерно изведена домаћа дела која ће реализовати домаћи стваралаци. То је наш дуг према домаћем стваралаштву, поготову у Оперу и Балету. У одбор за прославу биће укључени председник државе, премијер, патријарх, председник САНУ... Надамо се да ће и ресорно Министарство издвојити финансијска средства у већој мери, не само за програме, него и за реконструкцију зграде, макар оног дела који

ће тада најчешће бити под оком јавности и који је доступан публици и посетиоцима.

- **У систему вредности, на културној мапи Србије, Народно позориште је увек било веома високо позиционирано?**

Народно позориште је реперно позориште, односно во-

Позоришне будућности има будућности и имаће ју публику уколико буде личило на позоришне данашњости.

дећа установа српске културе по многим питањима. Када је реч о драмској, оперској и балетској уметности, ту смо практично неприкосновени. Са друге стране, када је реч о неким практичним стварима, као што су одређена законска решења или неки потези који у пракси неке изгледају другачије него онако како је описано и предвиђено, дешава се да нам се колеге из целе Србије обраћају да им на основу својих огромних искустава дамо некакве смернице или савет. И на тај начин ми сасвим јасно истичемо своју водећу улогу не само на пољу културе, едукације и уметности, већ и правних, техничких, административних питања и све-

га другог што утиче на неометан рад уметника-стваралаца у самој Кући. Народно позориште формацијски је најближе Влади и министарствима, па се од нас очекује и да се много лакше и ефикасније обраћамо надлежнима за одређена разјашњења и препоруке, што смо увек делили са колегама из других сродних и мање сродних установа културе.

- **Имајући у виду глобалне тенденције и промене које не забиласе уметност и културу уопште, као и промену људске свести и поимања света, како ће, по Вашем визионарском осећају, изгледати Народно позориште у наредној деценији?**

Пре више година, на телевизији је емитована одлична емисија, „Тор Gear“, где су три духовита, средовечна Енглеза, причала о аутомобилима. Ту је било постављено слично питање, како ће изгледати ауто будућности, и један од њих је одговорио: „Ауто будућности ће имати будућност, ако буде лично на ауто садашњости“. Шта је хтео да каже? Све иновације које представљају некакав бесмислени експеримент, неће оставити трага у историји људских изума. И то се, рекао бих, у великој мери, односи и на позориште. Позориште будућности има будућност и имаће публику уколико буде личило на позориште данашњости. Иако многи сматрају за човека са јасном визијом и погледом у правцу напретка и будућности, без лажне скромности изјављујем да сам једно две трећине својих визија видео негде, наступајући као диригент по свету. Прочуо сам их, препознао као нешто што ће нама бити корисно, и покушао да применим овде. Сви позоришни модели који су се изређали по Европи (од „стајоне“ позоришта, преко пројектних позоришта, до оних која дају хепенинге и манифестације, или која се укључују у политички или неки други друштвени вид активности – што наравно мора и треба да постоји, али никако као сврха и окосница репертоара), а који су дали приоритет нечему другом у односу на уметност, полако пропадају и враћају се репертоарском моделу. У том смислу, добро је што ми, како неки тврде, толико каснимо за Европом, да смо по питању позоришног модела сачекали и ништа нисмо дирли, а они су отишли, па су се вратили тамо где смо ми сада. Дакле, сада смо сви заједно на том путу, исправном рекао бих, повратка репертоарских позоришта. Сматрам да ће то у многоме обележити и будућност позоришта.

■ Микојан Безбрадица ■

МУЗЕЈ
НАРОДНОГ
ПОЗОРИШТА
2010

МАРТ 2017.

ИЗЛОЖБЕ

● ПРВА ПОСТАВКА
аутор Зорица Јанковић

● РОМЕО И ЈУЛИЈА

на сцени Народног позоришта у Београду – драма и балет
(јубилеји Шекспира, Прокофјева и Парлића)
аутори Мирјана Одавић и Јелица Стевановић

Изложба остварена у сарадњи са Музејом позоришне уметности Србије

КОНЦЕРТИ

7. 3 | 18.00 МИЛОШ ВУКОВИЋ, гитара

(члан Београдског гитарског друштва)

14. 3 | 18.00 С ХАРМОНИКОМ КРОЗ КЛАСИКУ

Квинтет хармоника „Accordeus“ Музичке академије

Универзитета у Источном Сарајеву

24. 3 | 18.00 МУЗИКА И РЕЧ – Невена Милошевић,

сопран; Владимир Глигорић, клавијер

КОНЦЕРТИ – ФМУ у Музеју

15. 3 | 18.00 САНДА МАШИЋ, флаута

ЧИТАЛИШТЕ-ПОЗОРИШТЕ

6. 3 | 19.30 Бранислав Нушић, ПРИПОВЕТКЕ ЈЕДНОГ

КАПЛАРА, у извођењу драмског уметника Зорана

Ћосића и Нине Ћосић (обоја)

10. 3 | 19.30 монодрама СТРАХ ОД ЉУБАВИ по

роману Лепосаве Јовановић, у извођењу драмске

уметнице Соње Јауковић

ОТВОРЕНА ВРАТА

18. 3 | 12.00

Музеј Народног позоришта у Београду. Тел: 328 44 73

ПРОМОЦИЈА

Некадашњи директор Дrame Народног позоришта (1982–90), драмски писац, публициста и преводилац Миодраг Илић, 30. јануара је у Музеју Народног позоришта

промовисао свој нови роман – „Љубав се зове Ванда“, у издању куће „Албатрос плус“. Пред бројном публиком, о књижи су, осим аутора, говорили театролог Рашко В. Јовановић, проф. књижевности, писац и новинар Теодора Сујић и проф. др Бошко Сувајић, а одломке из књиге су читали драмски уметници Биљана Ђуровић и Милан Цаци Михаиловић.

М. Б.

НАГРАДА ПРИМАДОНИ

Награда „Музика класика“ за 2016. годину за изузетан допринос класичној музици, коју додељује истоимена ревија, уручена је 2. фебруара примадони и педагогу Радмили Бакочевић, на свечаности одржаној у Музеју Народног позоришта. Захваљујући уредници ревије Александри Паладин која јој је уручила Награду, као и члановима жирија, госпођа Бакочевић је нагласила како је веома значајно кад уметник добије признање за своје стварање и онда када више није присутан на сцени.

Р. П. Н.

ИНТЕРВЈУ | ХАНА СЕЛИМОВИЋ

Човек је најважнији

Млада и талентована Хана Селимовић, која је годинама била у статусу слободног уметника, од недавно је део глумачког ансамбла Народног позоришта, у којем игра веома значајне улоге у представама „Чудо у Шаргану“ (Цмиља) и „Иванов“ (Саша). У интервјуу за Позоришне новине, говори колико јој је важно што је тренутно део те значајне културне институције, али и открива неке појединости у вези са

се даје за одређене тематске окви-ре, а који су, то варира од фонда до фонда, али неке теме, праве теме, увек остају исте. Све док је човека. Дужност позоришних људи је да се таквим темама увек враћају.

● **Како сте ви, лично, доживели овај Толстојев комад који је шириј јавности мање познат?**
Читајући овај комад, и радећи са Игором и осталим члановима ове веома узбудљиве екипе, схватила сам да је, између осталог, дужност уметника да се суочи са

спасен“. Каква је то заблуда? Нико није спасен. Велики улог је потребан да би човек био бољи од онога што су му датости. Велики улог. Много већи од игнорисања ужаса. За ову фазу рада, мислим да то није мала сазнања.

● **Редитељ вам је поверио једну од главних улога, лик Анисје, жене богатог сељака Петра. Колико је изазовно „копати“ по души таквих јунакиња, не толико познатих као што су, рецимо, његова Ана Карењина, или Шекспирова Офелија, Настасја Филиповна Достојевског, Чеховљева Нина Заречна, Стриндбергова Госпођица Јулија...**

Не процењујем душе јунакиња по томе колико су им имена звучна. Ово је најтежа улога са којом сам се сусрела до сада. Амплитуде тог лика су огромне, управо зато што, за разлику од скоро свих горе поменутих жена, Анисја припада слоју који не познаје грађанске обзире. Оквири деловања таквих људи су нагонски и не кореспондирају са иконографијом салонских проблема. Утолико је мој задатак и узбудљивији. А са редитељем какав је Торбица и партнерима којима сам окружена, свака улога је озбиљан задатак, без обзира на то да ли смо је читали као средњошколску лектуру. До сада сам на овим пробама схватила колико смо због разних околности и ми глумци склони да заборавимо шта је заправо наш позив и шта је све потребно да се деси један целовит уметнички чин. Захвална сам на том подсетнику. Позоришна лектира није нека уџбеничка датост, она се ствара.

● **Недавно сте постали члан глумачког ансамбла Народног позоришта. Колико је важно за вас што сте сада део ове значајне културне установе у којој су оставила трага нека од највећих имена нашег глумишта?**

Наравно да ми значи, поред егзистенцијалног питања које је незамисливо за овај разговор, али у данашњем времену нужно. Народно позориште има врсне глумце у ансамблу, могућност играња озбиљног класичног репертоара који није нужно репертоарска политика осталих кућа. Због тога последња драмска сезона делује у контексту београдских позоришта као апсолутни изузетак и озбиљан репертоарски подухват. Захвална сам што имам прилику да се у тим околностима бавим својим послом, а надам се и развоју повољних околности, које овдашњи уметници апсолутно заслужују.

■ Микојан Безбрадица ■

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ | БРАНКО ВИДАКОВИЋ

У љубави нема ка

Глумца Народног позоришта Бранко Видаковић, кога осим у матичном театру гледамо и у преко педесет домаћих филмова и десетак ТВ серија, поново је привукао пажњу критичара и публике оствареним позоришним улогама. У последње две сезоне имао је чак шест премијера, међу којима се посебно издвајају улоге у представама „Бела кафа“ и „Иванов“. Према речима критичара, улога Лебедева у Чеховљевој драми „Иванов“, у режији Татјане Мандић Ригонат, његов је својеврсни „глумачки препород“.

● **Критика каже да је Ваш Лебедев дао посебан печат представи „Иванов“?**

Срећан сам што се „Иванов“ догодио и што је Тања поново направила добру представу. Она пажљиво бира глумце и гледа да реализује оно што је замислила, а то није лако. Инсистирала је да Лебедева играм ја, иако у почетку нисам био за то. Сада ми је веома драго што ме је убедила и што сам поред личних отпора прихватио Лебедева. Улога није лака. То је лик који изазива симпатије, мекана је и добра душа, а заправо је пијанац, несрећник који пропада у лошем браку, а који је некада давно био квалитетан човек.

● **Има ли оправдања за Лебедевљев бег у пијанство пред животним проблемима?**

То је заправо питање – колико је свако до нас појединачно подложен људским слабостима. Припадам генерацији коју је закачило одрастање у неком опуштенијем времену од данашњег, генерацији која је себи могла да допусти хедонизам. Мени су људске слабости блиске и не осуђујем их.

● **Колико сте у раду са редитељком имали слободе у креирању лика и колико је тај лични печат важан за глумца?**

Са мном је тешко радити, мене и не узима неко ко хоће да ме стави у неки свој шаблон. До сада сам неколико пута сарађивао са Тањом и одлично ме је схватала. Познато јој је да имам специфичан начин рада, текст знам тек на првим генералним пробама, а до тада се, уместо бубањем, бавим нечим другим. Она зна меру слободе коју ми треба дати. Иначе, не волим редитеље који немају захтеве према мени. Очекујем да редитељ тражи од мене нешто што није лако, или што није типично моје.

● **Пред крај, Иванов преклиње Сашу: „Моли се за мене“. Да ли је можда губитак вере и прекид активног односа са Богом кључ његове безизлазне ситуације?**

Код Чехова, тај моменат односа према Богу је јако озбиљан, то је као кад радите Достојевског. И када је Чехов одредио да Иванов на крају себи одузима живот, то није без разлога направио. Ми јесмо размишљали о могућности да се Иванов не убије на крају, или да то остане „отворено“, али тако бисмо озбиљно изневерили Чехова. Није он имао недоумице око тога да је Иванов грешан човек који свој грех носи до краја.

Била је њривилеија ограсијати у сенци глумачких великана, дружио сам се и снимао са Пајом Вујисићем, Пером Банићевећем, Пером Божовићем, Гајом Николићем и осталима.

Ми сви правимо изборе у животу и морамо платити цену својих избора. Мислим да је то Чеховљева порука.

● **Досада се стално провлачи кроз комад, сви ликови се боре са њом. Та борба је актуелна и данас. Слушамо како је нашој деци рад досадан, и како им праве вредности не држе пажњу...**

Досада је опасно поље. Лично немам проблем те врсте и стално понављам: „Кад сам сам, у најбољем сам друштву“. Али јесте досада ђавоље поље, јер ми онда производимо проблеме, генеришемо проблеме, уместо да их решавамо како наилазе. Дата је ненормална брзина нашим животима, све се свело на комуникацију која је површна, која не залази у дубину, која је лишена сваке емпатије, а одвија се преко електронике. Данашња деца имају утисак да су образована, јер су површно информисана, преко „Гугла“, а суштину не знају. Кад сам схватио да мом сину не пада на памет да

фото Милош Лукић

новом представом – Толстојевим „Царством мрака“, у којем тумачи лик Анисје. Премијера ће бити 25. марта на Сцени „Раша Плаовић“, у режији и адаптацији Игор Вука Торбице, једног од најтраженијих младих редитеља у Србији и региону.

● **Толстој, један од највећих руских реалиста свог доба, написао је „Царство мрака“ давне 1886. Зашто је данас, после толико времена, важно са сцене проговорити о темама којима се у њему бавио?**

Овде је случај сличан као и са многим другим великим писцима. Основна тематика којом се баве никада није нешто чему је потребна актуелизација или додатно објашњење чему тај комад данас. То су теме које су се тицале човека, како крајем XIX тако и у XXI веку. А човек је, ваљда, у сваком веку важан. „Актуелност“ се тиче тренда, тренутног, дневно-политичког. Тај пијачни, тржишни систем понуде на дату потражњу ме никада није занимао. Лично волим да се бавим вечним темама, онима на које не постоје коначни одговори. Једино тада могу на прави начин да се питам. Све друго је кратког даха. Данас се тражи ово, сутра оно, новац

Више од добрих улога њривилеија ограсијати у сенци глумачких великана, дружио сам се и снимао са Пајом Вујисићем, Пером Банићевећем, Пером Божовићем, Гајом Николићем и осталима.

злом, разумевајући да је оно могуће и доступно свима нама. Оно није ексклузивно право неких тамо људи, који нисмо ми. Сви смо ми за њега способни и нико не зна када ће га зло окрзнати и увући у своје дубоке вртлоге. На неке појаве „цивилизован човек“ гледа тако што се згрози над новинским насловом о убиству у породици, попије еспресо, па оде у дан. Прође поред човека са великим крстом и брадом, који лежи на тлу и богоради у висини наших ногу, а на причу о злостављању одреагује тронуто уз обавезну сућут, дубоко у себи мислећи: „Али, нисам ја тај. То нисам ја. То припада неким дивљацима. То је тако далеко од мене. Ја сам

Укулације

прочита „Рат и мир“, гурнуо сам му у руке кратке Толстојеве

завршила, а све нас то чека када изгубимо веру.

• „Девојку привлачи ак- тив-

приповетке. И – сад радо чита књиге. Иванов и Чехов се баве тиме, не знајући да ће питање досаде остати, преживети и надживети све нас.

• **Како доживљавате човека који себе у 36. години назива „старим, лењим, истрошеним, струњеним, без вере, без љубави, без циља“?**

Проблем Иванова је доста компликован. Ја имам 57 година и већ десет година вичем да сам оматорио и да сам уморан... та замореност животом је честа, у нашем времену наступила је општа zasiћеност, тешко је исказати своје врлине. Чак и када иза себе имате тридесет година каријере, ви и даље морате да се доказујете, што је заморно. Сада су људи написали да сам поново експлодирао као глумац, а то се десило зато што су у једном тренутку престали да ме прате, јер сам стално добијао сличне улоге. Показао сам се као добар комичар, и онда кад то крене, нико више није тражио од мене ништа ново. Ето на пример, Милан Нешковић, редитељ „Беле кафе“, коначно је тражио нешто ново од мене. Тако сам у „Белој кафи“ наговестио, а у „Иванову“ довршио причу – да сам све време исти глумац, али не добијам увек улогу у којој најбоље могу да се изразим. Што се тиче Иванова, дилема је кобна и завршила се како се

на љубав, пре ће јој се допасти несрећник него срећан човек... јер... уколико је више труда, утолико је љубав лепша, утолико се јаче осећа“ каже Саша, а шта Ви кажете? Отац сам дивне ћерке, те ми је улога Лебедева са те стране потпуно блиска. Оно што Лебедев има као проблем са ћерком, то је оно што сви имамо када постанемо родитељи. То је тренутак када схватите да не можете своју ћерку заштитити од живота. Не можете је заштитити од погрешних избора, можете само да посматрате и да се надате да ће она изабрати правог човека, који ће је волети. Можете само да ћутите и да се надате. То је оно што Лебедев чини, а уз то, пружа јој и пуну подршку са своје стране.

• **За крај разговора, Лебедељево питање: „Зашто се на љубав не одговара љубављу и за истину плаћа лажима“?**

Зато што се ни љубав ни истина не смеју давати укулкулисано. Када дарујете љубав, ако одмах очекујете назад, то се неће десити. Не може се калкулисати у љубави и не може се калкулисати са истином, зато што нису сви људи исти и није свако у стању да узврати исту количину љубави. Дајте онолико колико можете, и немојте очекивати више него што добијате.

■ Данијела Кнежевић Стевановић ■

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ | ВЕЛИЗАР МАКСА МАКСИМОВИЋ

Фали ми мало фосфора

После вишегодишње паузе, некадашњи солиста Опере Народног позоришта у Београду – бас Велизар Макса Максимовић, у деветој деценији живота поново је запевао на сцени на којој је током веома успешне каријере остварио велики број запажених улога.

Повратак је уследио изненада, сплетом непредвиђених околности. Наиме, оба млада певача, која већ дуже време у алтернативи певају улогу кућевласника Беное у Пучинијевим „Боемима“, разболела су се, па је дирекција Опере одлучила да позове господина Максимовића и замоли га да „ускочи“ у поменути ролу. Сви који га познају су били убеђени да позив неће одбити. И били су, наравно, у праву. Знали су да је реч о уметнику кога посебно красе висока професионалност и колегијалност. Јер Макса, како га многе колеге и пријатељи зову из милоште, посебно се издваја по томе што је током каријере добио чак око 150 похвала за „ускакања“ како би, да се изразимо позоришним речником, спасавао представе Опере Народног позоришта. Захваљујући том, још једном његовом дивном гесту, овога пута спасени су поменути „Боеми“, који су те вечери, 25. јануара, изведени 49. пут у овој поставци.

Тако је Велизар Максимовић, рођен 1933. у Бадовинцима, селу у Мачви, поново после више од деценије осетио магију сцене – последњинаступ му је био у „Евгенију Оњегину“ Петра Иљича Чајковског. „Изузетно сам задовољан својим наступом. Дејан (Савић) је то сјајно водио, он је одличан диригент, тако да није било никаквих проблема, иако су ‘Боеми’ веома тешка опера за дириговање. Колеге, као и сви они људи иза сцене, дочекали су ме на најлепши могући начин. Публика такође. Заиста, понео сам најлепше утиске са те представе“, каже за Позоришне новине.

Када је стигао позив из дирекције Опере, није се двоумио ни једног тренутка да ли да прихвати понуду или не, иако је имао свега 48 сати да спреми улогу. „Морамо увек да будемо спремни. То је наш живот. Код нас нема одмора, докле год смо живи. Глас се први рађа и последњи умире. Покојни колега Жарко Цвејић, који је та-

које често ускакао у разне представе, говорио је: ‘Кад кућа гори, треба је спасавати’. Том његовом мишљу носио сам се и раније, па и сада. Нисам постављао никакве услове, само сам рекао: ‘Ту сам’.

Ноте сам добио у понедељак увече, а представа је била на репертоару два дана касније, у среду. У гардеробу сам стигао тачно два сата пре почетка представе, као и увек. Без обзира на то што су напољу били лоши временски услови. То је, просто речено, јаче од мене. На представу се увек долази, минимум два сата раније. Знао сам ову улогу на српском, али не и на италијанском. Заборавило се, знате, године су у питању. Није то мени био проблем кад сам био млад, али већ сада, у овим годинама... Фали ми мало фосфора“, каже кроз смех Максимовић, који је ову улогу певао и на премијерном извођењу, 21. јуна 2000, под диригентском управом Бојана Суђића, и у режији Предрага Протића.

Са одређеном дозом сете, присетио се и доба када је постао

члан ансамбла Опере Народног позоришта, 1953: „То је било лепо време. Пуно ентузијазма, мало пара, а пуно воље да се прескочи чак и Месец“, прича. Каже да ће се и убудуће, ако буде требало да ускаче у неку од представа, веома радо одазвати сваком позиву: „Само да будем жив и здрав. За све остало нема проблема“.

Иначе, Велизар Максимовић је пензионисан на крају сезоне 1990/91, али је наставио да пева још пуних 16 година као хонорарни сарадник у Опери. Током каријере је остварио веома запажене улоге, нарочито у италијанском репертоару, од којих се посебно издваја Жорж Жермон, у Вердијевој „Травијати“, са 132 наступа. Публика га памти и као

Грофа Луну у „Трубадуру“, Риголета у „Риголету“, Амонасра у „Аиди“, Фигара у „Севиљском берберину“, Белкорее у „Љубавном напитку“, Тонија у „Пајацима“... Певао је и значајне улоге у француском репертоару („Фауст“, „Кармен“, „Шпански рат“), немачком репертоару („Јулије Цезар“, „Чаробна фрула“, „Кармина бурана“), руском репертоару („Борис Годунов“, „Пикова дама“, „Иван Грозни“), чешком репертоару („Каћа Кабанова“, „Продана невеста“) и југословенском репертоару („Коштана“, „Еро с онога свијета“, „Покондирена тиква“, „Горски вијенац“)... Учествовао је и у разним концертним манифестацијама, а деценију и по успешно се бавио и педагошким радом у Музичкој школи „Стеван Мокрацац“. Освојио је бројне награде међу којима се посебно издвајају Награда за младе југословенске певаче (Трећа у Загребу 1959. и Прва у Београду 1961/62), Награда за бас (Вервије у Белгији 1961/62), признања Народног позоришта (Фра Мелитоне у опери „Моћ судбине“, Папагено у „Чаробној фрули“...).

■ Микојан Безбрадица ■

У СУСРЕТ ВЕЧЕРАШЊОЈ ПРЕМИЈЕРИ

Моћ судбине на сцени Народног позоришта

Вердијева опера *Моћ судбине* се на репертонару Опере Народног позоришта у Београду први пут нашла поводом 125 година од рођења аутора, 7. октобра 1938. (на плакату грешком стоји 1937). Представу је режирао Ерих Хецл, дириговао је Иван Брезовшек, сценограф је био Младен Јосић, костимограф Милица Бабић Јовановић, кореограф Анатолиј Жуковски, а певан је либрето у преводу Милоја Милојевића. На премијери су у главним улогама наступили Александар Трифуновић (Маркиз од Калатраве), Злата Ђунђенац (Леонора), Крста Ивић (Алваро), Рудолф Ертл (Дон Карло), Жарко Цвејић (Гвардијан), Станоје Јанковић (Фра Мелитоне), Божица Сарван (Прециозила). После премијере, критичари највише полемишу о квалитету и карактеру овог Вердијевог дела. Између осталог, записано је како је *Моћ судбине* „опера за публику. Можда развучена понегде, али увек распевана; сигурно и драматична у неколико тренутака, али залази у сферу шароликог збивања“. Оцењено је да је Хецл помало упао у манир, нарочито у смислу „усплахиреног кретања маса“, које

него и са свестраним познавањем и поузданом применом сценске архитектонике. И светлосни ефекти играју код г. Хецла једну од главних улога. У сцени Леонориног посвеће-

сценске положаје, Леонора, скривена у једној ниши, губила се у општој маси, да је за многе

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ
Нод Споменника

Вечерња претстава
У петак, 7 октобра 1937 године
(Први пут)

МОЋ СУДБИНЕ

Опера у три чина са прологом (либрето Г. Верди)
Либрето Пазини у обради Франка Вердија
Музика од Ђузепе Вердија
Директор г. Брезовшек
Режисер г. др. Хецл

ЛИЦА У ПРОЛОГУ
Алваро, млади
Султана

ЛИЦА У ОПЕРИ
Прециозила, млада владарка
Марија Трабуко, магар
Хирург

ЛИЦА У ОПЕРИ
Леонора де Вареас
Дон Карлос де Вареас, њен брат
Алваро
Отац Гвардијан
Фра Мелитоне

Калуђери доминиканци, магари, шпански и италијански народ,
веселце у дологу, сироте жене и просјаци, саути под марком Калатраве,
Пролог се догађа у Севилји, први и последњи чин у околини једног шпанског доминиканског
манастира, други чин у Италији, око половине XVIII века

Декор по плану г. Јосића. Костим по плану г. Бабић-Јовановић
„Таранголу“ поставио г. Жуковски
Технички радни рад г. Јовановић
Одмор осам четвртина и седам сати

ПАРТЕР	ПРВА ГАЛЕРИЈА	ДРУГА ГАЛЕРИЈА	ТРЕЋА ГАЛЕРИЈА
Ложа 400	Ложа 400	Ложа 200	Балкон 25
Фотеља I ред 90	Фотеља балкон 90	Фотеља у бал. 50	Седиште 30
Фотеља II ред 60	Фотеља I ред 70	Седиште I ред 40	Стубања 10
Седиште 40	Фотеља II ред 50	Седиште II ред 30	Задња галерија 20

Субота, 8 октобра / Вечер (г. Баранов, в. г.) — Цена места од 10 до 90 л

Почетак тачно у 8 часова увече

Школа Б. Милошевић и Ф. Јовановић - Београд

1965.

Гвардијан). Критика оцењује да је ауторски тим био на висини задатка, а највеће похвале упућује диригенту и редитељки.

Уследила је премијера у тек обновљеној згради Народног позоришта, 26. децембра 1989. Дириговао је Николај Жличар, редитељи су били Младен Сабљић и Борислав Поповић, сценограф Владимир Маренић, костимограф Љилана Драговић, кореограф Бранко Марковић. Улогу Дон Алвара су тумачили гости Румен Дојков (Бугарска) и Симон Багдадишвили (Грузија), а у осталим улогама први певачи тог периода: Милка Стојановић, Радмила Бакочевевић и Вјера Мирановић (Леонора), Вукашин Савић и Иван Томашев (Маркиз), Зоран Александрић и Слободан Станковић (Дон Карлос), Јадранка Јовановић и Дубравка Зубовић (Прециозила), Александар Ђокић и Живан Сарамандић (Гвардијан),

Велизар Максимовић (Фра Мелитоне). Критика није добро оценила представу у целини, а поједини аутори и извођачи су изазвали опречне оцене.

Прва премијера у XXI веку је била 11. априла 2009, под музичком управом госта диригента Александра Марковића, у режији Даријана Михајловића, сценографији Александра Денића и костимима Иване Васић. Кореографију балетских нумера је поставио Лео Мујић, а хорове спремили Ана Зорана Брајовић и Ђорђе Станковић. Улоге су тумачили: Вук Матић, (Маркиз); Драгана Радаковић, Јасмина Трумбеташ Петровић, (Леонора), Миодраг Д. Јовановић (Дон Карлос), Хон Ли (Дон Алваро), Александра Ангелов, Жељка Здјелар, Тамара Марковић (Прециозила), Небојша Бабић (Фра Мелитоне), Драгољуб Бајић и Ненад Јаковљевић (Гвардијан), Иванка Раковић и Татјана Митић (Собарица), Бранислав Косанић и Свето Кастратовић (Алкаде), Игор Матвејев и Дарко Ђорђевић (Трабуко), Љубодраг Беговић (Хирург). Нажалост, упркос одличним реакцијама и критике и публике, ова поставка је играна само до краја те сезоне, свега 3 пута. Разлог је био техничко-финансијске природе – сценографско решење је захтевало изнајмљивање изузетно скупе техничке опреме.

■ Јелица Стевановић ■

„понекада замара и смета слушаоцу да прими мирно утиске од музике“. Редитељу је замерено и одсуство реакција актера на емоцијама бременита збивања (кад метак погоди маркиза, они „учтиво саслушавају вокалну партију самртника, који их проклиње“), али му се одаје признање да је „са пуно драматуршке инвенције и истинске убедљивости“ поставио већину сцена, за које имамо и доста сликовит опис: „Те сцене су изграђиване не само са пажљивом психолошком анализом драмског и музичког текста,

ња у манастиру, г. Хецл је скоро у оштрим геометријским линијама дао монументално уобличење хорске масе, тако да је ова сцена и својом перспективом и дивном музичком садржином, оставила дубоки утисак. Да поменемо још као беспрекорно успелу и прву слику трећег чина, отимање изгладнеле масе око казана с јелом, пуну реалистичке динамике. Пред сеоском крчмом било је пуно живописне фолклорне свежине, међутим, док су Дон Карлос и Циганка Прециозила имали своје истакнуте

гледаоце остала непримећена“. Војничка сцена са *рајтајланом* је, међутим, „потпуно промашила“, јер је сад Прециозила постављена у други план и није се чула, а цела сцена је имала „пре карактер безазлене деље игре, него правог јуначког поклича“. Упркос у основи веома добрим критикама, ова представа је одиграна свега 10 пута. Следећа премијера ове опере је била 6. фебруара 1965, под диригентском палицом Душана Миладиновића, у поставци Ани Радошевић, сценографију је креирао Петар Пашић, а костиме Инге Костинчер. У подели су били: Александар Ђокић (Маркиз), Радмила Бакочевевић / Милка Стојановић (Леонора), Атилио Планишек / Стјепан Андрашевић (Алваро), Станоје Јанковић / Јован Глигоријевић (Дон Карлос), Ђурђевка Чакаревић / Милица Миладиновић (Прециозила), Велизар Максимовић / Александар Веселиновић (Фра Мелитоне), Ђорђе Ђурђевић / Жарко Цвејић (Отац

Солисџима, Хором и Оркестром Ојере и балетском ансамблу дирижује Дејан Савић. Представу је режирао јосић из Италије Алберто Палоша, као слободну реконструкцију чувене њредсџаве ојере Моћ судбине у њосџавци Георџа Вилхелма Пабсџа и Франка Лолиџа, њремиџерно њриказане на Фесџивалу „Музички мај у Фиренци“ из 1953. Сценоџраф је Миращ Вуксановић, избор и адаџиџацију косџима њоџиџисује Каџарина Грчић Николић, кореоџраф је Дејан Коларов. Асисџенџиџи дириџенџиџа су Диџана Цвеџковић и млади Паџирик Бернс који је у Беоџрад доџао као дириџенџи на њракси, у оквиру Гранџиџа Владе Аусџиралиџе. Помоџници редиџеџа су џоџиџа Тереза Гарџано и Ивана Драџиџиновић Маричић, асисџенџиџи редиџеџа – џосџиџ Маџеџо Анселми и Ана Гриџоровић, а шеф хора Ђорђе Сџанковић. Улоџе су сџиремане са аџиџернаџиџама, а вечерас насџиџуџају солисџиџи чиџе име наводимо њрво: Александар Маневски / Михаџило Шљивић / Сџирахиџа Ђокић (Маркиз); Јасмина Трумбеџиџаш Пеџировић / Ана Руџић (Леонора), Миодраџ Д. Јовановић / Драџиџин Маџић (Дон Карлос), Дејан Максимовић / Душан Плазинић (Дон Алваро), Јадранка Јовановић / Александра Анџелов / Љубица Вранеш (Прециозила), Небоџша Бабић / Алекса Васић (Фра Мелиџоне), Иван Томашев / Ненад Јаковљевић / Драџољуб Баџић (Гвардиџан), Таџиџана Миџић / Јована Белић / Невена Маџић (Собариџа), Свеџиџо Касџираџиџовић / Сџирахиџа Ђокић / Михаџило Шљивић (Алкаде), Дарко Ђорђевић / Слободан Живковић / Сџеван Каранаџ (Трабуко), Предраџ Глиџорић / Мирослав Марковски (Хирури).

ЛУБИЛЕЈ „ВЕЛИКЕ ДРАМЕ“

Петнаест година на карту више

Култна представа Народног позоришта, „Велика драма“, прославила је свој 15. рођендан 6. фебруара 2017. Поводом јубиларног, 150. извођења представе коју је Синиша Ковачевић режирао по сопственом, сада већ култном комаду, аутор је 2010. изјавио за Позоришне новине: „Ова представа је пуна куриозитета, од тога да је писана 13 година, преко тога да ме је тадашњи управник, господин Љубивоје Тадић, звао истог дана када сам му дао комад на читање и то у четири сата ујутру, да би ми видно узбуђен рекао како ‘Велика драма’ мора да се игра у Народном позоришту, па преко чињенице да на сцени има актера као да је у питању опера, да се увек игра на карту више, да је вољена и од оних који не играју у њој... тако да верујем да је све то, на различите начине, допринело дуговечности. Али пре свега, мислим да је ‘Велика драма’ добра представа“.

А после премијере која је била 22. фебруара 2003, у штампи су осванули наслови „Овације Синиши Ковачевићу“, „Браво, браво, браво“, „Како је ‘Велика драма’ освојила Велику сцену Народног позоришта“... Оглашава се, нарав-

но, и критика. О квалитету овог комада најречитије говори Награда „Драгиша Кашиковић“, додељена Ковачевићу који се определио да „маниром Добрице Ђосића познате историјске догађаје размотри из угла њихових коначних последица, односно данашњег времена свођења рачуна“, при том постижући тензију „себи својственом, снажном репликом, некад бритком, каткад духовитом, а увек сценски ефектном“. Овакав поступак писца условио је „редитељево инсистирање на детаљу“, које су пратили сценографија Герослава Зарића и „стилизован реализам костима“ Марине Вукасовић Меденице, те „адекватне музичке рефлексије“ Ксеније Зечевић, уз

То је њпредстава у којој су сви хваљени, у којој њисац, односно редитељ, и сви њени њрошациони-сци, а има их око њедесет, њодједнако деле славу усљеха (Гордана Вићен-њијевић Еремија, 2006).

закључак да је ово „неоспорно велики и озбиљан сценски подухват импресивне силине“.

Критика је готово једногласна у мишљењу да у овој представи нема слабог глумачког места. По неким, у бројном ансамблу највише се истичу Љиљана Благојевић, Љубомир Бандовић, Синиша Убо-

вић, Лепомир Ивковић и Бранко Јеринић, по другима „њени стамени стубови јесу искусни мајстори: Танасије Узуновић, Миодраг Радовановић, Ружица Сокић, Љубивоје Тадић, Рада Ђуричин, Бошко Пулетић“, по трећима су најбољи Анђелка Тадић, Бранислав Томашевић, Ненад Маричић... док неки у први план истичу игру младих глумаца – Вука Костића, Бојане Стефановић, Соње Колачарић, Иване Јовановић (погоња Шћепановић)... „Најјачи драмски момент представе је сцена оплакивања мртве девојчице у којој је Душанка Стојановић, промишљеним и контролисаним глумачким средствима, донела снажну мајчинску емоцију, превазилазећи сваку патетичност и досежући истински трагички патос“, док је „спонтана и осећајна“ Колачарићка од своје Хелге начинила „лирски медаљон“, Љиљана Газдић свој лик доноси „мирно, сетно, са дискретним подсећањима на промашени живот“. Љиљана Благојевић, којој је Видосава Вучић донела Награду Народног позоришта, била је „друга полуга ове представе (...) у њеној интерпретацији похрањена је сва стаменост и трагика жене црногорског крша“, које је уметница дочарала „крајње непосредно

и убедљиво“. Јунак вечери је свакако био млади Вук Костић који је „успео да на својим плећима, од прве до последње сцене, изнесе ову представу (...) такав глумац се ретко рађа“. За ову креацију овећан је Стеријином наградом.

Тешко је набројати све актере овог спектакла, а поготово све промене у подели током протекле деценије и по играња представе. Поменимо бар да су са Ружицом Сокић и Радом Ђуричин у алтернативи биле Огњанка Огњановић Жутић и Горјана Јањић, те да су запажене улоге остварили и Александра Николић, Добрила Ђирковић, Јелена Хелц, Миlena Ђорђевић, Вјера Мујовић, Анастасија Мандић, Сена Ђоровић, Марија Вицковић, Калина Ковачевић, Љиљана Цинцар Даниловић, Србољуб Милин, Радван Миљанић, Андреја Маричић, Предраг Милетић, Урош Урошевић, Игор Илић, Немања Јокић и многи други.

Убрзо по премијери новине су почеле да објављују како су се пред врата Позоришта вратили тапкароши који улазнице за ову представу продају по дуплој цени. И – тако пуних петнаест година. Укупно 215 представа и скоро 110.000 гледалаца.

■ Јелица Стевановић ■

ФЕЉТОН / 175 ГОДИНА ОД ОСНИВАЊА ПРВОГ ТЕАТРА У БЕОГРАДУ, „ТЕАТРА НА ЂУМРУКУ“ (3) / ПИШЕ ЈЕЛИЦА СТЕВАНОВИЋ

Први ансамбл Театра на Ђумруку

Танасије Николић је са својим ђацима приређивао позоришне представе за време школског распуста још за време службовања у Новом Саду, а касније и Крагујевцу. Сећања на рад са ђацима је забележио у својој аутобиографији: „по свршетку школске године узнем ја од моји ђака који су најбољи били, па раздам улоге од једног позоришног дела ‘Зао отац и неваљао син’, па ји посебице научим како ће који своју улогу представљати, после ји извезбам у свакоме појаву особено, и напоследку цело дело више пута пробајући тако ји извезбам

да су они ферија трипута исто дело представљали с највећом похвалом“. После ове, уследило је још неколико представа које је са ђацима приредио у Новом Саду, а о његовим предузетничким квалитетима најбоље говори податак да се са представницима општине договорио да сав приход оде школи цртања – коју је он основао и водио. У Крагујевцу је отишао корак даље. За време распуста је сам написао комад „Женидба цара Душана“ како би је уочи Св. Архангела Михаила приказао у част Кнеза Михаила. „За представљање овога дела изаберам лица које из реда чиновничког које од мојих колега

па и сам узнем улогу цара Душана. Одело и декорације скрпимо како се могло и дело буде врло добро и на задовољство Књаза представљено“, бележи Николић.

Наоружан добром вољом и овим искуствима, по преласку у Београд са Лицејом, одмах чини кораке ка покретању позоришног живота у новој престоници. Овог пута има драгоценог сарадника: „Још у почетку ове школске године добијемо у Лицејуму колегу Јована Стерију Поповића за предавање права природног. Са овом сам се много дружио и често разговарао о нашој невољи... Ове јесени о феријама сочиним за позоришну представу по народној песми ‘Краљевић Марко и Арапин’ позоришну игру с песмама у три чина, а г. Ј. Поповић сочини ‘Смрт Стефана Дечанског’. Ја скупим дилетанте од млади чиновника, нађем и женскиње и све обучим, на Ђумруку доле уступи ми се једна магара у којој направим позорницу и ту се отпочну представе давати“, пише Николић у аутобиографији.

После прве две представе „Новине Србске“ 13. децембра 1841,

пишу о извођачима: „Премда о делима дилетанта судити толико не пристоји; опет кад помислимо да је ово код нас из ничега почетак, и то од лица која су с тим

Подришка државе и владајуће њородице, као и чињеница да је убрзо формиран њрофесионални ансамбл (о чему ће касније бићи речи), Театр на Ђумруку чине њрвим државним њрофесионалним њозоришњем у Београду и Србији. У неким документима оно се чак и назива – Народним њозоришњем.

стварима досад врло се мало бавила, а кад радсудимо, што и колико треба, да се шта сасвим савршено може показати, ми друго не можемо, него и вољу и труд и успех лица, која ову љубав Српству указаше, похвалити...“

И Николић и Стерија су добро знали да дилетанти, упркос љубави и оданости театру, нису осно-

ва за увођење и одржање сталног театра. Зато већ на плакату прве представе стоји да је приход намењен „за заведенје Театра“, после треће представе (15. децембра) управа је, уз одобрење власти, донела одлуку о расписивању конкурса за сталне глумце, који су „Новине Србске“ објавиле 20. и 24. децембра. Између осталог, у њему стоји: „Управитељство овдашњег Театра по налогу вишејшем, желећи сталне Актере при Театру имати, позива сваког који је у овом художеству вешт или који довољно способности у себи за ово осећа да се пријави. Сваки ће од пријављени неколико пута проба ради играти, коме ће се по томе по способностима од 12 до 25 талира месечно плаћа одредити. За ово друштво изискују се јошт две женске, кое би довољно совершенства како у претстављању, тако и у певању имале, па ће се и њима такође отлична плата по њиховим отличним способностима одредити“.

Стални ансамбл је заменио дилетанте почетком марта 1842.

(наставиће се)

РЕПЕРТОАР ЗА

МАРТ 2017.

ВЕЛИКА СЦЕНА

сезона
2016/17.

СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

- МАР** 01. СРЕ. КАРМЕН / са гостима
19.00 опера Жоржа Бизеа
02. ЧЕТ. ДАМА С КАМЕЛИЈАМА
19.30 балет на музику Ђузепе Вердија
- ПЕТ. СЕБАЊЕ НА ДОБРИЛУ БОГОШЕВИЋ
12.00
03. ПЕТ. ВЕЛИКА ДРАМА
19.30 драма Синише Ковачевића
04. СУБ. БОЕМИ / с гостима / 50. извођење
19.30 опера Ђакома Пучинија
- НЕА. ТЕСЛА И БИТКА НА МАГНЕТНОМ ПОЉУ
12.00 50%
мјузикл за децу Дејег културног центра, Београд
05. НЕА. РОДОЉУПЦИ
19.00 комедија Јована Стерије Поповића
- ПОН. ВЕЛИКА ДРАМА
19.30 драма Синише Ковачевића
07. УТО. КО ТО ТАМО ПЕВА
19.30 балет на музику Вокија Костића
08. СРЕ. МОЋ СУДБИНЕ
19.00 опера Ђузепе Вердија
09. ЧЕТ. ДОН КИХОТ
19.30 балет Лудвига Минкуса
10. ПЕТ. ВЕЧИТИ МЛАДОЖЕЊА
19.30 по роману Ј. Игњатовића, гостује СНП, Нови Сад
11. СУБ. РИГОЛЕТО
19.30 опера Ђузепе Вердија
12. НЕА. ПУТ У ДАМАСК
19.30 драма Аугуста Стриндберга
13. ПОН. ИЗБИРАЧИЦА
19.30 драма Косте Трифковића
14. УТО. КРАЉИЦА МАРГО
19.30 балет на музику Горана Бреговића
- СРЕ. ДОДЕЛА НАГРАДЕ „МЕША СЕЛИМОВИЋ“
12.00
15. СРЕ. ЂАНИ СКИКИ / ПАЈАЦИ / са гостом
19.00 опере Ђ. Пучинија / Руђера Леонкавала
16. ЧЕТ. КРЦКО ОРАШЧИЋ
19.30 балет П. И. Чајковског
17. ПЕТ. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА
19.00 поводом обележавања годишњице погрома на Косову и Метохији
18. СУБ. АДРИЈАНА ЛЕКУВЕР
19.00 опера Франческа Чилеа
- НЕА. ТЕСЛА И БИТКА НА МАГНЕТНОМ ПОЉУ
12.00 мјузикл за децу Дејег културног центра, Београд
19. НЕА. ХЕНРИ ШЕСТИ
19.30 драма Вилијама Шекспира
- ПОН. МАЈКА ХРАБРОСТ И ЊЕНА ДЕЦА
19.30 драма Бертолта Брехта
21. УТО. БАЈАДЕРА / са гостом
19.30 балет Лудвига Минкуса
22. СРЕ. НАБУКО
19.30 опера Ђузепе Вердија
23. ЧЕТ. МАЕСТРО
19.30 драма Миливоја Млађеновића, гостује Народно позориште, Сомбор
24. ПЕТ. ДАМА С КАМЕЛИЈАМА
19.30 драма Александра Диме Сина
25. СУБ. ЕВГЕНИЈЕ ОЊЕГИН / са гостом
19.00 опера П. И. Чајковског
26. НЕА. ИВАНОВ
19.30 драма А. П. Чехова
28. УТО. СЛИКА ДОРИЈАНА ГРЕЈА
19.30 балет у кореографији Владимира Логунова, према роману Оскара Вајлда
29. СРЕ. ОТЕЛО / са гостом
19.00 опера Ђузепе Вердија
30. ЧЕТ. ДОН КИХОТ
19.30 балет Лудвига Минкуса
31. ПЕТ. ПРВИХ 80 ГОДИНА
20.00 свечана академија Факултета музичке уметности

- АПР** 01. СУБ. ТОСКА
19.30 опера Ђакома Пучинија
04. УТО. РИЧАРД ТРЕЋИ / ПРЕТПРЕМИЈЕРА
19.30 драма Вилијама Шекспира
05. СРЕ. РИЧАРД ТРЕЋИ / ПРЕМИЈЕРА
19.30 драма Вилијама Шекспира
07. ПЕТ. ЖИЗЕЛА
19.30 балет Адолафа Адама

ДОГАЂАЈИ – ВЕЛИКА СЦЕНА

- 01.03. КАРМЕН, гостују Бинг Бинг Ванг у улози Микаелс и Ворен Мок у улози Дон Хозеа
- 03.03. СЕБАЊЕ НА ДОБРИЛУ БОГОШЕВИЋ
- 04.03. БОЕМИ, гостује Бинг Бинг Ванг у улози Мими, 50. представа
- 09.03. ДОН КИХОТ, Игор Пастор први пут у улози Базила
- 10.03. ВЕЧИТИ МЛАДОЖЕЊА, гостује СНП, Нови Сад
- 15.03. 12.00 – ДОДЕЛА НАГРАДЕ „МЕША СЕЛИМОВИЋ“
19.00 – ЂАНИ СКИКИ / ПАЈАЦИ / „Пајаци“ диригује Лари Нгуленд (САД)
- 17.03. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА
- 21.03. БАЈАДЕРА / гостује Денис Недак, првак балета из Кијева
- 23.03. МАЕСТРО, гостује Народно позориште, Сомбор
- 25.03. ЕВГЕНИЈЕ ОЊЕГИН / гост диригент Александар Којић (Нови Сад)
- 29.03. ОТЕЛО / гост диригент Патрик Бернс (Аустралија)
- 31.03. ПРВИХ 80 ГОДИНА, свечана академија ФМУ
- 05.04. РИЧАРД ТРЕЋИ / ПРЕМИЈЕРА

50% ПОПУСТА НА ЦЕНУ УЛАЗНИЦА ЗА ОБЕЛЕЖЕНУ
ПРЕДСТАВУ ОМОГУЋАВА EUROBANK

www.narodnpozoriste.rs

- МАР** 01. СРЕ. ХАСАНАГИНИЦА
20.30 драма Љубомира Симовића
02. ЧЕТ. ЖЕНИДБА
20.30 комедија Николаја В. Гогоља
03. ПЕТ. СРПСКА ЛАЈКА
20.30 комедија Александра Југовића, НП Кикинда/НП у Београду
04. СУБ. ЕЛЕКТРА
20.30 драма Данила Киша
05. НЕА. ПРАХ
21.00 комедија Ђерђа Шпира, Народно позориште у Београду и Шабачко позориште
06. ПОН. БЕЛА КАФА
20.30 комедија Александра Поповића
07. УТО. МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ
20.30 драма Ерика Е. Шмита
08. СРЕ. КОВАЧИ / ОТКУПЉЕНО
17.00 комедија Милоша Николића
09. ЧЕТ. ЛАЖА И ПАРАЛАЖА
20.30 комедија Јована Стерије Поповића
10. ПЕТ. ЗАБАВА КОД МОЦАРТА
20.00 у извођењу Оперског студија „Борислав Поповић“
11. СУБ. КОВАЧИ
20.30 комедија Милоша Николића
12. НЕА. БИЗАРНО
20.30 црна комедија Жељка Хубача
13. ПОН. ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА
20.30 комедија Бранислава Нушића, гостује Шабачко позориште
14. УТО. СИРАНО
20.30 драма Едмона Ростана
15. СРЕ. ПЕНЕЛОПИЈАДА
20.30 драма Маргарет Етвуд, гостује Центар за културу Тиват
16. ЧЕТ. ВАЖНО ЈЕ ЗВАТИ СЕ ЕРНЕСТ
20.30 комедија Оскара Вајлда
18. СУБ. КОВАЧИ
20.30 комедија Милоша Николића
19. НЕА. ЛАЖА И ПАРАЛАЖА
20.30 комедија Јована Стерије Поповића
21. УТО. ПЕСНИЧКО ПОДНЕ
12.00 у организацији Зајужбине „Доситеј Обрадовић“
23. ЧЕТ. ЦАРСТВО МРАКА / ПРЕТПРЕМИЈЕРА
20.30 драма Лава Н. Толстоја
24. ПЕТ. ЦАРСТВО МРАКА / ПРЕМИЈЕРА
20.30 драма Лава Н. Толстоја
25. СУБ. ЖЕНСКИ ОРКЕСТАР
20.30 комедија Жана Ануја
26. НЕА. СРПСКА ЛАЈКА
20.30 комедија Александра Југовића, НП Кикинда/НП у Београду
27. ПОН. ЦАРСТВО МРАКА
20.30 драма Лава Н. Толстоја
28. УТО. МОЈЕ НАГРАДЕ
20.30 по роману Т.Бернхарда, ауторски пројекат М.Пелевић / С.Бештић, копродукција
29. СРЕ. КЊИГА ДРУГА
20.30 драма Бранислава Нушића
30. ЧЕТ. ЕЛЕКТРА
20.30 драма Данила Киша
31. ПЕТ. УСПАВАНКА ЗА ВУКА НИЧИЈЕГ
20.30 Ксенија Поповић / Бојана Мијовић
01. СУБ. ЧЕХОВ ЈЕ ТОЛСТОЈУ РЕКАО ЗБОГОМ
20.30 драма по тексту Мира Гаврана, у продукцији „YUGOART-a“
- АПР** 02. НЕА. ПРАХ
20.30 комедија Ђерђа Шпира, Народно позориште у Београду и Шабачко позориште
03. ПОН. СУНЦЕ ТУЂЕГ НЕБА
20.30 комедија Весне Радусиновић, гостује Театар „Алфа“
04. УТО. КОВАЧИ
20.30 комедија Милоша Николића
05. СРЕ. МОЈЕ НАГРАДЕ
20.30 по роману Т.Бернхарда, ауторски пројекат М.Пелевић / С.Бештић, копродукција

ДОГАЂАЈИ – СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

- 10.03. ЗАБАВА КОД МОЦАРТА
- 13.03. ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА, гостује Шабачко позориште
- 15.03. ПЕНЕЛОПИЈАДА, гостује Центар за културу Тиват
- 21.03. ПЕСНИЧКО ПОДНЕ
- 24.03. ЦАРСТВО МРАКА / ПРЕМИЈЕРА

ГОСТОВАЊА

- 07.03. НАРОДНА ДРАМА – Студентски град
- 15.03. ВАЖНО ЈЕ ЗВАТИ СЕ ЕРНЕСТ – Нови Сад
- 01.04. НАРОДНА ДРАМА – Глумачке свечаности „Миливоје Живановић“, Пожаревац
- 02.04. ИВАНОВ – Глумачке свечаности „Миливоје Живановић“, Пожаревац
- 05.04. ИВАНОВ – Позоришно пролеће, Шабац

